Влада — Радам!

Голос України

Газета Верховної Ради України • № 124 (15740) • Четвер, 10 вересня 1992 року Ціна 1 крб.

Візит делегації Верховної Ради України до США

ВАШИНГТОН, 9 вересня (Укрінформ). Голова Верховної Ради України Іван Плющ у вівторок мав зустріч з лідером меншості Сенату США, республіканцем Робертом Доулом та членом підкомітету Комісії в закордонних справах Палати представників Конгресу Бенджаміном Гілменом. У ході розмов порушувались питання двосторонніх відносин України і США, обміну досвідом в галузі законодавчої роботи. І. Плющ поінформував американських законодавців про сучасне політичне та економічне становище в Україні. На зустрічі був присутній посол України в США Олег Білорус.

І. Плющ та члени парламентської делегації взяли також участь у семінарі та дискусіях з американськими юристами з питань конституційної практики, законодавства в галузі екології, юридичних аспектів стосунків місцевої та федеральної влади.

Того ж дня Голова Верховної Ради України провів прес-конференцію для американських журналістів у Національному клубі преси.

ЧАС ВЗАЄМНИХ ЗВИНУВАЧЕНЬ МИНУВ. НАСТАВ ЧАС ДІЙ

НОТАТКИ З НАРАДИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ Л. КРАВЧУКА З ГЛАВАМИ АДМІНІСТРАЦІЙ, ГОЛОВАМИ РАД НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ, ПРЕДСТАВНИКАМИ ЦЕНТРАЛЬНИХ ВИКОНАВЧИХ СТРУКТУР І ЗАКОНОДАВЧОЇ ВЛАДИ

Як ми вже повідомляли, нарада відбулася 8 вересня. Обговорюючи доповідь **віце-прем'єра Валентина Симоненка**, промовці, підтримуючи в основному намічені Кабінетом міністрів заходи з метою прискорення економічної реформи і зокрема, приватизації та роздержавлення власності, доповнювали їх своїми пропозиціями і зауваженнями, врахування яких у подальшому реформуванні економіки мало б позитивний вплив. Ось, приміром, **представник Президента на Тернопільщині Богдан Бойко** розповів про досвід створення паралельних виробничих недержавних структур у галузі тваринництва і переробки. Він довів у своєму виступі, що комплексну програму приватизації необхідно здійснювати у два етапи: спочатку передати основні фонди виробникам у кооперативну

(Закінчення на 2-й стор.).

ВРУЧЕНО ВІРЧІ ГРАМОТИ

Учора в Маріїнському палаці Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Індія в Україні Судхір Тукарана Деваре вручив вірчі грамоти Президентові Леоніду Кравчуку.

Після урочистої церемонії сторони обговорили питання розвитку двосторонніх відносин між Україною та Індією.

У МЗС УКРАЇНИ

9 вересня 1992 року міністр закордонних справ А. Зленко прийняв Тимчасового Повіреного у справах Латвійської Республіки в Україні Я. Ловникс. Під час зустрічі Я. Ловникс вручив міністру свої вірчі грамоти. Сторони також обмінялися думками з широкого кола питань двосторонніх відносин взаємодії України і Латвійської Республіки на міжнародній арені.

Того ж дня в Міністерстві закордонних справ України відбулася прес-конференція А. Зленка та членів української делегації, яка візьме участь у роботі 47-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН.

У Національному музеї історії України відкрито експериментальну експозицію «Україна: шлях до незалежності (1917—1992)». Вперше до музейної експозиції введено великі блоки інформації, які дають можливість об'єктивно, через оригінали документів поглянути на маловивчені, замовчувані раніше сторінки історії. Є в експозиції документи про діяльність уряду України у вигнанні, є й сучасні. І є —з недалекого минулого, наприклад, рапорт будівельників, проектувальників, монтажників, експлуатаційників «первістка атомної енергетики України — Чорнобильської атомної електростанції імені В. І Леніна» про їхній вклад у «виконання історичних рішень XXVI з'їзду КПРС». З цього рапорту можна дізнатися, що під час будівництва четвертого енергоблока «зекономлено 240 тонн цементу, 202 тонни металопрокату, 280 кубометрів лісоматеріалів»... Багато цікавих експонатів чекають на вас.

НА ФОТО: члени творчої групи, яка створювала виставку, Галина ТРОНЕНКО та Ірина МАМАЛИГА; нагороди Головного Отамана Симона Петлюри.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Читайте в номері

7 СЕМЕН, УСІМ СЕМЕНАМ — СЕМЕН

У наступному випуску

ГЛИНЯНА МЕДАЛЬ МИКОЛИ ХОЛОДНОГО

ЧАС ВЗАЄМНИХ ЗВИНУВАЧЕНЬ МИНУВ. НАСТАВ ЧАС ДІЙ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

власність, а вже потім — у приватну, таким чином не руйнуючи того, що є нині, перейти до нових форм господарювання. **Державний радник Ігор Юхновський** у своєму виступі підтримав цю думку і вніс також чимало пропозицій. Зокрема, торкаючись проблеми збереження вирощеного врожаю, він порадив віддати в оренду колгоспам державні зерносховища, щоб господарства могли зберігати в них не проданий державі хліб. Адже колгоспи саме й втрачають його через відсутність зерносховищ. У галузі тваринництва він переконаний, що необхідно витримувати співвідношення, у вирощуванні ВРХ, свиней і птиці, яке склалося у світі,— всього порівну. Щоб максимально забезпечити селян технікою, провести точну інвентаризацію на місцях і створити ринок її саме для селян. Державний радник, порушуючи проблеми енергозбереження, нагадав присутнім, що Росія продавала Україні газ і нафту за дуже низькими цінами — у співвідношенні 20 карбованців за долар. Якщо ж вона перейде на торгівлю цими ресурсами за світовими цінами, то Україна одразу матиме борг — 13—18 мільярдів доларів. У цьому контексті набуває державної ваги така, здавалося б, дрібниця, як теплоізоляція приміщень. Завдяки їй можна зберегти 10 відсотків від усього обсягу споживання палива, що оцінюється — у скільки б ви думали? — у два мільярди доларів. Крім того, зауважив він, ми маємо вирватися з технологічної прірви. У виступі **голови Київської міської Ради Василя Нестеренка** на прикладі столиці зроблено висновки про падіння обсягів виробництва, живучість системи перерозподілу, яка рядиться у ринкові маски, а насправді далека від здорових ринкових відносин. Ця думка була провідною і у виступах **голови Херсонської обласної Ради Михайла Кушніренка, голови Львівської міської Ради Василя Шпіцера, голови Комісії Верховної Ради України з питань агропромислового комплексу Анатолія Чепурного.**

Голова Комісії Верховної Ради з питань економічної реформи і управління народним господарством Володимир Пилипчук запропонував, здійснюючи приватизацію у сільському господарстві, визначити три категорії земель: перша — ті, на яких не залишилося колгоспів і людей, які б працювали на цих землях; друга — нерентабельні колгоспи з безнадійними боргами; третя — заможні й сильні колгоспи. Землі першої категорії, на його думку, слід віддати фермерам у користування на п'ять років. Якщо вони ефективно вестимуть господарство, передати землю безоплатно у власність. Як визначити ефективність? Через податок на доходи. Якщо господар протягом п'яти років працюватиме неефективно, то матиме право тільки на викуп землі.

Колгоспи другої категорії реформувати у кооперативні господарства, пайгоспи з виділенням землі фермерам. За цієї умови держава скасовує їх борги. Інакше їх слід оголосити банкрутами. Кооперативи також після п'ятирічного випробувального строку за умови такого підходу до приватизації одержують землю у власність. А третю категорію колгоспів чіпати не слід, щоб не повторити помилки 30-х років. Але над цими господарствами необхідно зняти всю структуру управління, щоб вони перетворилися у справжні колективні господарства не тільки за назвою, а й за змістом. Володимир Пилипчук доводив у своєму виступі необхідність припинити будівництво гігантів переробної промисловості — м'ясокомбінатів, молокозаводів. Натомість кожне господарство повинне переробляти сировину самостійно. А поки що переробна промисловість має здійснювати свої функції за частку продукції. У такий спосіб, переконаний В. Пилипчук, ми позбудемося монополії у цій галузі.

У виступах промовців було приділено чимало уваги проблемам комерціалізації торгівлі, взаємодії самоврядної і виконавчої влад на місцях, вдосконалення законодавчого процесу тощо.

Після перерви на нараді виступив Прем'єр-міністр України Вітольд Фокін. План дій та заходів, спрямованих на поглиблення економічних реформ, — зазначив він, — не має автора. Ними є всі присутні. У цьому документі пропонується внести корективи в бюджетну, цінову, кредитну, грошову й аграрну політику, політику доходів і соціального захисту населення, в податкову систему, в зовнішньоекономічну діяльність. Що ж пропонується конкретно? Встановити жорсткіший режим витрачання коштів державного бюджету, реорганізувати податкову службу, до введення національної валюти зберегти в основному існуючий порядок державного регулювання цін на окремі види продукції, товарів і послуг. Найменш соціально захищеним верствам населення з бюджету видаватиметься відповідна компенсація у зв'язку із скасуванням бюджетних дотацій на окремі види продовольчих товарів, пропонується також ввести новий механізм державного регулювання заробітної плати.

Значну частину свого виступу Прем'єр-міністр присвятив проблемі хлібозаготівель. За його прогнозом, слід розраховувати на закупівлю за кордоном хліба, в тому числі й кукурудзи, в обсязі 11 мільйонів тонн, як і торік. У своєму виступі Вітольд Павлович навів факти псування врожаю у Херсонській області, де, на жаль, блокується продаж хліба державі.

На нараді виступив **перший заступник Голови Верховної Ради України В. Дурдинець.** Василь Васильович поінформував присутніх про те, що до порядку денного наступної шостої сесії Верховної Ради вноситься більше 30 законопроектів з питань здійснення радикальної економічної реформи.

— Які ми бачимо шляхи виходу економіки з кризи? Це структурна перебудова нашої економіки, розробка і втілення в життя антимонопольної політики, приватизація майна державних підприємств з одночасним запобіганням їх руйнації, — зазначив В. Дурдинець.

Гальмо у справі подолання економічної кризи перший заступник Голови Верховної Ради України вбачає у безвладді, вседозволеності, нескоординованості дій законодавчої і виконавчої влад. Визнаючи справедливу критику на адресу законодавчого органу, яка враховуватиметься в роботі шостої сесії, промовець навів приклади зволікання з реалізацією рішень Верховної Ради, підміни їх відомчими інструкціями, помилкового тлумачення законів.

— Міністерство фінансів України, — зауважив В. Дурдинець, — взагалі поставило себе вище Верховної Ради України і протизаконно привласнило собі право реєстрації спільних з іноземним капіталом підприємств. Звичайно, така правова вакханалія не робить честі ні Верховній Раді, ні структурам, які порушують закони, ні Прокуратурі України, яка має здійснювати прокурорський нагляд за точним виконанням чинного законодавства.

Взаємопогоджена і скоординована робота законодавчої і виконавчої влад, але за чіткого розмежування повноважень, що вже зафіксовано в Конституції, потребує значного поліпшення, особливо з таких кардинальних питань, як дієвість державної влади, в тому числі в управлінні економікою. Час взаємних звинувачень і суперечок минув. Настав час дій, і ця нарада є одним з практичних кроків у цьому.

Зупинившись на проблемах реформ у сільському господарстві, перший заступник Голови Верховної Ради В. Дурдинець зауважив, що досі не затверджено програму земельної реформи, порядок визначення ставок земельного податку тощо.

— Не селянство винне в зростанні цін, — сказав В. Дурдинець. — Головна причина полягає в тому, що випущені з рук важелі регулювання цінової політики.

Президія Верховної Ради, проаналізувавши ситуацію, прийняла відповідне протокольне рішення — звернутися до Президента України з пропозицією на період демонополізації економіки ввести обмеження зростання внутрішніх цін шляхом обмеження рівня рентабельності продукції як відношення прибутку до вартості основних фондів, а не до собівартості.

Стрімке зростання цін вимагає і вдосконалення системи соціального захисту населення, — наголосив В. Дурдинець.

На завершення наради взяв слово Президент України Леонід Кравчук.

Світлана ПИСАРЕНКО, парламентський оглядач «Голосу України».

СТАБІЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВИ І НОРМИ КОНСТИТУЦІЇ

Пишемо Конституцію України

Виконати історичне завдання побудови незалежної української держави можливо лише при сильній і стабільній державній владі.

Але на сьогодні такої влади ще нема. Зберігається дуже низький поріг дестабілізації під впливом як зовнішніх, так і внутрішніх чинників.

Проект Конституції певною мірою це враховує в ст. 3, 5, 7, 9, 15, 20 та ін. Разом з тим, викликають заперечення окремі положення, бо в них помітні зерна можливої майбутньої нестабільності.

Ми сьогодні бачимо (в Карабасі, Придністров'ї, Південній Осетії, Криму, Югославії та інших регіонах світу), як національні адміністративно-територіальні одиниці стають мінами уповільненої дії, які при нагоді руйнують державу. Досить з нас Криму. Тому пропоную в ст. 107 замість слів: національних адміністративно-територіальних одиниць вжити слова: національних культурно-територіальних одиниць. Цим самим буде, до речі, знята суперечність між ст. 107 і ст. 104.

З тих же міркувань викликає заперечення ідея двопалатного парламенту. Офіційний поділ парламентаріїв на групи загострюватиме суперечки і протистояння. Досить з нас і міжпартійних протиборств. Крім того, як показує світовий досвід, нерегулярна частина парламенту має можливість стати слухняною іграшкою канцелярського апарату при вирішенні рядових поточних питань.

Утвердженню української державності сприяє також ідея інституту представників Президента в регіонах. Адже в умовах української дійсності дуже потрібне «державне око» на місцях. Але не таке, як сьогодні. Короля, як відомо, грає його оточення. Так ось, оточення Президента в березні-квітні цього року зіграло так, що в деяких областях і районах «державним оком» стали люди, чужі до ідеї відродження української державності. Це не могло позитивно вплинути на авторитет Президента в значній частині українського суспільства. Це також породило додаткове соціально-політичне напруження, яке так чи інакше шкодить українській державності, її дестабілізує.

Спочатку гадалося, що існуючий порядок формування і повноваження представників Президента тимчасові. Та, виходить, ні. В проекті Конституції цей стан речей закріплюється назавжди і таким чином створюються умови для встановлення одноосібної диктатури (мова не про Л. Кравчука, а про можливих його наступників). Але Україна не Африка, диктатура без зовнішньої допомоги недовго втримається. Розплатою буде знову ж таки нестабільність і загроза українській державності. Вихід вбачається в тому, щоб розділити на рівні регіонів інспекторсько-контрольні і розпорядницько - виконавчі функції (це введено в Росії, де загроза дестабілізації держави не менша, ніж у нас). Обласні і районні управи повинні очолити голови, обрані населенням території. А представник Президента повинен здійснювати інспекцію і контроль за їхньою діяльністю. Якщо ж голови управ будуть діяти сепаратно і беззаконно, їх можна усунути за допомогою спеціальних юридичних процедур (імпічмент). Саме таке рішення не тільки зменшить напругу з приводу окремих кадрових призначень, але також істотно змінить авторитет президентської влади. На цей авторитет не будуть падати плями від невідворотних промахів місцевої влади, цілком можливої непорядності і злочинності окремих чиновників. Зміцниться і почуття громадянської відповідальності у пересічного жителя за результати виборів місцевого голови.

Про порядок прийняття Конституції. Нинішня Верховна Рада — це відбиток нашого суспільства зразка 1990 року. Революційний розвиток створив нові реалії — економічні, соціальні, політичні. І склад існуючого парламенту не відповідає їм. Тому вважаю, що нову конституцію повинен приймати не вчорашній, а новий парламент, обраний на підставі нового закону про вибори.

Станіслав ГУБАР, доктор економічних наук, професор.
Черкаси.

НА ШЛЯХУ РЕФОРМ ЗУПИНКА НЕМОЖЛИВА

З ВИСТУПУ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ЛЕОНІДА КРАВЧУКА 8 ВЕРЕСНЯ 1992 РОКУ

Криза розпочалася давно. Економіка ж трималася «на плаву» лише завдяки тим важелям, якими розпоряджався колишній Союз. Це передусім сировина і енергоносії. Їх сьогодні ми мусимо купувати. І коштують вони для України на 50 відсотків більше, ніж для Росії. Тому я приєднуюсь до тих, хто говорив про необхідність структурних змін у нашій економіці, пристосування її до ринку, до того, що вигідно для нас, а що ні. Якщо комусь потрібні труби, то ми не можемо, виробляючи їх, продавати за безцінь, а нафту і газ купувати за високими цінами. Ніяка економіка цього не витримає. Отже, нам потрібно, здійснюючи приватизацію, паралельно проводити великомасштабні структурні зрушення в економіці.

І вчора, коли було засідання Ради національної безпеки, і сьогодні мені довелося чути, що приватизація, мовляв, це окрема ділянка, фінансово-кредитна реформа — теж, а економічні реформи — це щось незалежне. Дехто вважає, що спершу необхідно зупинити процеси падіння економіки, інфляцію і лише тоді розпочинати економічну реформу. На мою думку, це помилкове твердження, бо економічна реформа, приватизація, демонополізація і вся система реформ грошових, банківських структур має йти в комплексі.

Розрахунки, які ми маємо на сьогодні, свідчать, що вироблений національний доход за перше півріччя становить 1 трильйон 200 мільярдів карбованців. Мало бути використано 1 трильйон 100 мільярдів. З них фонд споживання — 600 мільярдів карбованців, фонд нагромадження від 300 до 350 мільярдів карбованців. При цьому товарооборот мав сягнути 350 або 400, а капіталовкладення — 250 мільярдів карбованців. Фактично маємо в товарообороті і капітальних вкладеннях мінус 200 мільярдів карбованців. От і виникає, як у тій дитячій арифметичній вправі, запитання — де поділися гроші? А все дуже просто — ми вивозимо сьогодні значно більше, ніж ввозимо. Та і за те, що вивозимо, грошей не одержуємо. Грошей немає — просимо кредит. Далі ще дивовижніша річ: підприємство бере кредити і з них платить податок. Ну скажіть, може економіка функціонувати нормально, якщо вона платить податки державі з кредитів, які дає їй та ж держава?

Що ж робити? Ось Василь Васильович Дурдинець правильно каже, що треба обмежити рентабельність. Але це вже було. Я чекав, що Верховна Рада прийме рішення про регулювання фонду споживання і оплати праці, щоб поставити їх в залежність від виробництва. Цього не було зроблено, і тоді всі кошти пішли в рентабельність. Робиться це дуже спритно й грамотно. І коли кажуть, що в нас є державні підприємства, то вони принаймні мають регулюватися державою. Якщо цього не робиться і все вирішує його керівник, то це не державне підприємство, а незрозуміло яке.

Заробітна плата в окремих директорів 80 тисяч карбованців. Але ж є постанова Верховної Ради, згідно з якою заробітна плата державних, я підкреслюю, підприємств у державному секторі не може бути вищою зарплати Президента. Вона становить 19 тисяч карбованців. Отже, і ця постанова не виконується. Тепер ми що — шостий раз будемо виносити це питання на засідання Верховної Ради?

Якщо це державна власність, то має бути регулюючий вплив держави. Маю на увазі не втручання у виробництво, а економічні механізми і норми відповідальності за їх виконання. Але ні одного, ні другого у нас немає.

Щодо приватизації. Ми мусимо розуміти, що це не лише економічна проблема. Це проблема і великої політичної ваги, бо йдеться про зовсім нові принципи економічного життя, про інші суспільні виробничі відносини між людьми. І якщо допустимо серйозну помилку, то ми матимемо соціальний вибух.

Наступне питання — це проблема наших спільних дій. Я абсолютно погоджуюся з тим, що нам потрібно робити практичні кроки, які б показали нашому народові, що ми діємо спільно, захищаючи не себе, не Верховну Раду, не Президента, не Кабінет міністрів, а державу і той курс, який взяли. Зараз цього немає. Тому цілком поділяю ту точку зору, згідно з якою нам потрібно розпочати ці кроки із засідання Верховної Ради, щоб конструктивно вирішити всі ті проблеми, які належать до її компетенції. Але я також хочу сказати, що і Кабінет міністрів має вирішити те, що йому належить, і Президент має вирішити те, що має вирішити. Потрібно лише все робити спільно, не перекладаючи в цей складний час вини або відповідальності один на одного. Справа не в тому, що хтось боїться критики чи хтось не розуміє ситуації. Сьогодні найважливіше — провести реформи, зберегти економіку і налаштувати її на нові рейки, створити нову базу незалежної України. І коли станемо хоч трішки на ноги — реформувати все це можемо на законодавчій основі. Але спершу треба прийняти Конституцію, бо на основі старої всього цього ми зробити не зможемо. Хоч нинішня теж повинна всіма читатися і всіма виконуватись. Коли Президент десь відступає від Конституції, йому кажуть: не треба цього робити, і правильно кажуть. Але якщо це робить інша структура, то їй теж слід на це вказувати.

Наведу лише один приклад. Наприклад, страйк, який оголосили вільні профспілки. Він незаконний. А раз незаконний, тож діємо за законом, вертаємось до суду — іншого шляху немає.

Що ж робиться на практиці? Збирається Президія Верховної Ради, обговорює питання страйку? В Конституції передбачено обговорення Президією Верховної Ради проблем страйку? Ні. Можуть зібратися, поговорити, будь ласка. Рішення можуть прийняти законодавче? Ні. Нормативне? Ні.

«Голос України» пише, що Президія Верховної Ради вказала на погану роботу уряду і те, що вона змушена підміняти Кабінет міністрів. А потім кажуть: давайте працювати спільно. Давайте. Але тепер уже народ знає, що Президія Верховної Ради засудила уряд, який не справився або не хотів справитися зі страйком. От я і задаю елементарне питання — навіщо це робити? Адже доручення урядові може давати той, хто призначає — Верховна Рада або Президент. Сьогодні це робить кожен, кому тільки не лінь.

Я підкреслюю, час мітингів пройшов. І якщо хтось хоче використати трибуну колегіального органу для того, щоб засвідчити свою найбільшу відданість українському народові, то нехай він керується Конституцією. І тільки.

Я не хотів би більше повертатися до теми розмежування, бо вона вже набила оскому. Дуже мені хотілося б, щоб ця розмова була останньою на дану тему. Бо якщо є вина в чомусь Президента, то, будь ласка, будемо поправляти його, допомагати урядові і т. д. Але перетворювати орган на прес над суспільством і не давати працювати урядові не потрібно.

Є конкретний план дій. Поганий чи добрий — скажіть. Давайте додамо до нього те, що тут обговорювалось. Зробимо його реальним. Розпишемо по днях і годинах. І кожен хай відповідає за свою справу. Але пам'ятайте, що найважливіше, найпринциповіше — це йти шляхом реформ. Бо зупинка — це велика біда. І як нас не критикують засоби масової інформації, але без них ми не можемо. Бо це наша духовна їжа.

Кілька слів про політичну ситуацію і про хліб. Вони взаємно пов'язані. Якщо сьогодні підійти з ідеалістичних позицій, то дійсно соромно нам закуповувати хліб. А з другого боку, що, залишити Україну без нього? Чи продати все ж таки за ціною, яка еквівалентна сьогодні світовій і дає рентабельність 150 і навіть 200 відсотків? Або як зупинити зростання цін в промисловості? Користуючись цією нагодою, звертаюся і до вас, і до працівників сільського господарства, промисловості, усвідомити, в який надзвичайний час ми живемо, якщо хтось захоче поживитися за рахунок іншого, в умовах безправ'я, безвладдя, безладдя, то він це може зробити. Дуже швидко. Але вже бумерангом повернеться до нього. Якщо не до нього особисто, то до народу нашого.

Тепер щодо розстановки політичних сил. Стою на тому, що ніщо не вічне під сонцем. І Верховна Рада, і уряд, і всі, хто обирався, призначався. На все треба дивитись крізь призму розвитку демократії, її поглиблення, вдосконалення, але робити знову ж таки все на законній конституційній основі. Тому Верховна Рада має дати хід економічній реформі і створити правову базу для подолання найстрашнішого, що зараз хвилює людей — організованої злочинності, корупції, спекуляції тощо. А також прийняти Конституцію і закон про нові вибори. Тоді вона перед народом може сказати, що зробила все, що могла зробити. Комусь подобається ця Верховна Рада, комусь ні. Але треба дати їй можливість працювати, а не референдуми проводити щодо розпуску.

Так само уряд. Сказали, що треба його реформувати. Прем'єр-міністр працює над цим зараз. Найближчим часом будуть здійснені відповідні акції, зміна структури, кадрова і далі. Про це буде сказано народові і Верховній Раді.

Щоб не втомлювати більше вас палкими промовами, хочу побажати, щоб ми врешті-решт почали працювати. Я переконаний: Україна має силу духу народного, силу економічну, науково-технічну, міжнародний авторитет. І сам Бог велів, як мені сказав Президент Карімов, бути їй багатою.

ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ ДОСЯГНУТО

З сьомого по десяте вересня на Україні з неофіційним візитом перебував відомий політичний діяч, колишній Прем'єр-міністр Держави Ізраїль Іцхак Шамір.

Він мав окремі зустрічі з Президентом України Леонідом Кравчуком, заступником Голови Верховної Ради Володимиром Гриньовим і міністром закордонних справ Анатолієм Зленком.

Л. Кравчук під час розмови з почесним гостем, зокрема, підкреслив, що запросив І. Шаміра в Україну як впливового політичного діяча світового масштабу, щоб викласти напрями нашої зовнішньої і внутрішньої політики.

Щодо питання відвідин громадянами обох країн України та Ізраїлю, співрозмовники висловили обопільне прагнення не чинити в тому їм ніяких перешкод.

Під час зустрічі з І. Шаміром В. Гриньов, зі свого боку, наголосив на необхідності налагодження зв'язків України з державами близькосхідного регіону, зокрема з Ізраїлем.

В ході дружньої і відвертої бесіди міністр закордонних справ України А. Зленко і І. Шамір ознайомили один одного з процесами, що відбуваються в їхніх країнах, обмінялися думками з актуальних проблем міжнародного життя.

Наприкінці свого візиту пан Шамір передав «Голосу України» письмове поздоровлення українському народу з першою річницею незалежності. В ньому зокрема сказано: «Як син народу, що багато воював і чимало страждав заради своєї свободи, я добре розумію прагнення українців до волі й незалежності. Бажаю всьому українському народу вільного й незалежного життя та миру!».

Артем ПРОХОРЕНКО.

ПІСТОЛЕТ ДО СКРОНІ ГОДУВАЛЬНИКА

Як і очікувалося, прес-конференція начальника управління військової освіти МО України генерал-майора Юрія Прокоф'єва та його заступника полковника Валентина Пилипчука, яка відбулася в Києві, не могла обминути складної ситуації навколо двох вищих військово-морських училищ у Севастополі.

На думку Юрія Прокоф'єва, незважаючи на те, що правовий статус цих вузів цілком однозначний, конфлікт інспірується «деякими зацікавленими колами». Він нагадав, що з 15 січня цього року обидва училища перебувають на утриманні України, цього літа до них вступила абсолютна більшість громадян України. Та й сам С. Шахрай з апарату російського Президента на отому сумнозвісному мітингу протесту визнав, що училища не належать до Чорноморського флоту. Тоді чого ж домагається адмірал Касатонов й «іже з ним»?

Ситуація у Севастополі непроста. Та й якою вона може бути, якщо до скроні начальника управління МО України там приставляють пістолета, а з іншого генерала, народного депутата України, намагаються зірвати погони... Втім, воля самого Міністерства оборони тверда, сьогодні в училищах триває атестація, розпочалася підготовка до створення на базі цих двох вузів єдиного військово-морського інституту.

Ознайомлюючи журналістів із концепцією реформи військової освіти в Україні, Юрій Прокоф'єв нагадав, що замість 34 військових навчальних закладів, які на сьогодні в Україні ще зосталися, у недалекому майбутньому має залишитись лише дев'ять (два скорочено у цьому році). Це переважно будуть військові інститути, що готуватимуть кадри для українського війська та за плату — і для військ інших країн.

За концепцією реформи військової освіти, значну кількість майбутніх офіцерів відбиратимуть з числа кращих студентів цивільних вузів.

Анатолій БЕНЬ

ДО РЕЧІ

У Севастопольські вищі військово-морські училища, ситуація в яких останніми днями почала нормалізуватись, надійшла телеграма з Москви. Командуванню училищ наказано статус училища відновити, роботу комісій управління військової освіти Міністерства оборони України припинити і на територію училищ їх не допускати. Підтверджується входження училищ в ОЗС СНД і підпорядкування їх Росії. Цей документ, підписаний командуючим ВМФ Росії адміралом Феліксом Громовим, не може бути розцінено інакше, як чергове грубе втручання у внутрішні справи суверенної держави, підкреслюється в інформації прес-служби Міністерства оборони України.

Продиктовано в номер

ЖБУРЛЯВ ДЕРЕВА, НІБИ СІРНИКИ

Більше доби шалений вітер над Поділлям. Кремезні дерева виривало з корінням і жбурляло, наче сірники. Зривало дахи з будинків і господарських споруд, повиходили з берегів ріки, рвалися, наче павутиння, дроти електричних мереж, телефонного зв'язку, навіть греблі.

Внаслідок буревію залишилися без світла понад 75 відсотків колгоспів Хмельницької та Тернопільської областей. Сталися збої в роботі транспорту, молокозаводів, інших підприємств. На території обох областей ураган приніс і людські жертви.

Сьогодні над ліквідацією наслідків урагану цілодобово працюють енергетики, зв'язківці, комунальники, шляховики, спеціальні військові підрозділи. Однак ще десятки сіл, цілі квартали в містах залишаються без світла.

Комісії обласних адміністрацій виконують роботи по ліквідації наслідків стихійного лиха, підраховують завдані збитки. Але вже сьогодні очевидно, що вони обраховуватимуться у мільярдних вимірах.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Тернопільська — Хмельницька області.

Прецедент

ПРОДАЄТЬСЯ... ЖУРНАЛІСТ

Зі словосполученням «продажний журналіст» читачі знайомі давно. А от кореспондент міської газети «Чернігівські ведомости» Владислав Савонок вирішив надати йому буквального змісту, запропонувавши свої послуги... за 10 тисяч купонів на місяць. Його оголошення, опубліковане в тижневику, шокувало всіх колег області: пропонував себе газетяр з п'ятирічним стажем, який добре знає рекламну справу, діловодство і володіє трьома мовами. Представник фірми «Бізнес-Росія» запропонував йому розповсюджувати бухгалтерські бланки, були пропозиції від бізнесмена, міліціонерів, біржовиків. Якийсь ветеран порадив звернутися в божевільню. Від усіх пропозицій Владислав відмовився, бо все затіяв як невеликий експеримент.

— Мені пропонували набагато більше грошей, ніж мені хотілося, — сказав він. — Але нікому не було діла до моєї освіти, знання мов, досвіду рекламного агента.

Побувавши в ролі незвичайного продавця, Владислав збирається розповісти про свій експеримент читачам, а заодно й дати деякі поради безробітним.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

Ювілеї

НА ТЕ ВОНА Й СМІЛА

Окрасою вересня стало свято з нагоди 450-річчя Сміли — славного міста шевченківського краю. На урочистому засіданні міськради з привітанням виступив представник Президента в Черкаській області Костянтин Ястреб, було обнародувано Указ Президента Леоніда Кравчука про почесні звання 19 трудівникам-смілянам. Отець Покровської церкви Вадим освятив герб і прапор міста, на яких зображено його символи — зламана стріла і легендарна дівчина Сміла, котра ціною власного життя відвернула монголо-татарську навалу від Тясмину.

Сміляни святкували разом з російською делегацією з міста Ржева Тверської області, давнього побратима притясминського міста. Гості приєдналися і до спускання на воду Тясмина 230-тонного земленасосного снаряду, який очищатиме русло ріки. Пляшка шампано... об борт гіган... нагадала баг... події чекали ... ків.

Три дні сп... ло, жартувал...

Лідія ...
Черкаси.

Актуально

«НОВА УКРАЇНА»: ПЛАН ДІЙ

8 вересня керівники об'єднання «Нова Україна» провели в Києві прес-конференцію, під час якої розповіли про план найближчих дій. В. Філенко, голова об'єднання підтвердив курс «НУ» на ненасильницьке, законне усунення нинішнього складу Верховної Ради шляхом збору підписів і проведення референдуму. Союзниками у цій справі керівники «НУ» назвали Рух, КНДС. Хоча лідери КНДС, заявив В. Філенко, надто лояльно ставляться до влади. Необхідність усунення нинішнього складу Верховної Ради В. Філенко пояснив тим фактом, що з понад 120 депутатів опозиційної Народної Ради в реальній опозиції залишилися не більше 40—50. А саме Верховна Рада — та структура, яка здатна впливати на Президента і уряд.

Колишнього віце-прем'єр-міністра України В. Ланового, який був присутнім на прес-конференції, спитали, а чи була у нього програма економічної реформи. На що останній відповів: запитання риторичне. Ще на початку літа він передав Президенту записку, в якій були викладені 7—8 головних заходів, нагально необхідних нашій економіці. А 5 липня, за словами В. Ланового, цю записку було передано О. Ємельянову до виконання.

Потім В. Філенко заявив, що питання про колишнього віце-прем'єра остаточно не зняте з порядку денного і що воно буде поставлене на сесії Верховної Ради.

Своє ставлення до проекту нової Конституції України В. Філенко висловив так: по-перше, цей проект неприйнятний, по-друге, нинішнім складом Верховної Ради прийматися не може.

Костянтин ПАРИШКУРА.

Факт і коментар

«...І ПРОЗРІВАТИ СТАВ ПОТРОХУ»

Дві непересічні події відбулися на Полтавщині. Перша — в Кобеляках, де напередодні річниці серпневого путчу в центрі містечка відкрито погруддя Леніну. Друга — за кілька днів по тому в обласному центрі. Тут відбулися перші петлюрівські читання. Немає потреби проводити якісь паралелі чи шукати зв'язок між цими подіями хоча б з тієї простої причини, що вони відсутні. Але з огляду на резонанс у громадській думці, очевидно, варто про них говорити у взаємозв'язку навіть тому, що ще два-три роки тому ось таке мирне поклоніння двом політичним діячам було немислиме. Згадаймо хоча б події дворічної давності, коли учасників святкування ювілею з дня народження Симона Петлюри в Полтаві ганяла містом міліція і навіть садила за грати. Нині жодних проблем: святкуй, будь ласка, і це вже плюс не уявної демократії, а реальної.

Об'єктивно, що фігура голови Директорії нині затьмарює образ вождя світового пролетаріату. Приміром, голова всеукраїнського товариства «Просвіта», народний депутат України, поет Павло Мовчан назвав Симона Петлюру другою постаттю в Україні після Шевченка, а Полтаву — національною Меккою. Правда, зауважив, що стане вона такою для кожного сущого українця лише тоді, коли полтавці зуміють подолати бар'єри в самих собі, належно пошанують земляка і позначать його геройство меморіалом. Докір справедливий, бо донині ім'я С. Петлюри на своїй батьківщині не відлите в бронзі, не вкарбоване в граніті.

Щодо Ілліча, то йому пощастило найбільше. До кількох сотень пам'ятників, що є в області, додався ще один — з благословення Кобеляцької районної Ради народних депутатів. Та хоча місцеве радіо під мелодії революційних пісень закликало на мітинг і старих, і малих, масовості, як було раніше, не вийшло. Певне, прозрів люд.

Григорій ГРИНЬ.
Полтава.

Характери

БЕНЕФІС СІЛЬСЬКОГО ЛИЦЕДІЯ

Ринок, хоч як прикро, відбиває охоту до справжньої творчості. Особливо до художньої самодіяльності. На очах розпадаються хори, ансамблі, гуртки. Аматори колективами й поодинці йдуть у комерцію. Та, на щастя, не всі. Найстійкіші залишаються, щоб і далі пливти під вітрилом мистецтва.

Із таких от захоплених і самодіяльний актор із села Сербичани Сокирянського району, водій місцевого колгоспу Євген Кульчицький. 25 років грає він у драмгуртку. Люблять його односельці за чудові комедійні ролі, природний хист до сценічного перевтілення.

Недавно аматора урочисто вшанували. Того творчого вечора він показав зразки власного доробку. Бенефіс Євгена Петровича пройшов при повній залі, чого не завжди побачиш і в професійних театрах.

Василь БАБУХ.
Чернівецька область.

Презентації

У РИНОК РАЗО...

Мабуть, це банально, але, знайомлячись з продукцією німецької фабрики зі Шверина, яку вона експонує у виставково-комерційному центрі київської фірми «Інтеркомплекс» (бульвар Лесі Українки, 34. Тел. 295-08-04), так і хочеться скрушно зітхнути: «Вміють же люди працювати...»

І справді, 130 найменувань різноманітних валіз, кофрів, сумок і сумочок і ще багато чого, що йому й назву дати нелегко, — усе, що може знадобитися мандрівникові в дорозі, привезли німецькі підприємці до столиці України.

— Ми влаштували виставку не задля цікавих з вулиці, — пояснює генеральний директор «Інтеркомплексу» Олександр Давидович. — Вона — для ділових людей, підприємців, які спроможні започаткувати й розвивати виробництво такої продукції у Києві. Нам це вдалося. З початку нового року ми, разом з партнерами із Шверина, випускатимемо на наших площах й на обладнанні та за технологіями німців значну кількість з представлених на виставці виробів. Знайшлися й постачальники чудових матеріалів для них — це кілька українських підприємств.

Розв'язано проблему й з кадрами: група робітників стажуватиметься у Шверині. А реалізовуватимемо продукцію за купони.

— На українському ринку ми бачим... ку перспек... представник ... Хельмут Хо... мося, що з ... ване нами с... ство здатне ... ти свої ... в збитк...

Валентина ...

ПОТІСНИСЬ, ВАРЕНА КОВ...

На наші одноманітні прилавки претендують угорські шинки, паштети, копчені ковбаси, словом м'ясопродукція відмінної якості і у ефектній упаковці, що готові порадувати око і... наші нерозбещені шлунки. Якщо українські представники торгівлі і підприємливі люди звернуть увагу на м'ясопродукцію Сексардського м'ясокомбінату (Угорщина), представлену у головному корпусі Республіканського центру виставок і ярмарків. У проведенні виставки прийняв безпосередню участь Київський інженерний центр.

Звертаюсь до представника Сексардського м'ясокомбінату, східноєвропейського менеджера **АНДРАША ШЮМЕГІ**: «Які надії пов'язуєте з Україною?»

— Насамперед, прагнемо налагодити і розвивати торговельні зв'язки з Україною, як з сусідою-державою. А потім через її посередництво вийти і на ринки інших держав СНД. Сподіваємося на підтримку місцевих підприємців і державних органів та й самі вболіваємо за те, щоб високоякісна продукція якомога скоріше з'явилася на українському ринку. Знаємо, що українцям розплачуватися валютою нелегко, тому не відмовимося і від сировини, і від готової продукції, інших бартерних варіантів.

У Києві нашу продукцію ми репрезентуємо вперше, а до цього у травні вона побувала в Ужгороді. І у Закарпатті вже з'явилися магазини з нашою м'ясною продукцією.

— Але перш ніж встановлювати якісь зв'язки, не завадило б дізнатися, чого сам партнер вартий, тобто яке місце на угорському ринку посідає Сексардський м'ясокомбінат?

— За своїм гігієнічним рівнем він визнаний усіма краї... нами Спільн... 55 відсотків ... ється на за...

У розпоряд... нату — найс... вання і техн... й привернуло ... інженерного ... у майбутньо... нологічний ... генерального ... **ТИНА ЧЕТВЕ...**

— З угорц... но, — зауваж... встановили ... нолта Австрі... м'ясопереро... проблема, д... Сподіваємося ... державних с... втішного мал...

Вистав... ського ... ватиме у ... цю, а потім ...

ПРОЩАВАЙ, ПАРИЗЬКА КОМУ...

Реалії

Рішенням виконкому міськради вулицю Паризької комуни перейменовано на вулицю Фещенка-Чопівського — нашого земляка, видатного вченого й державного діяча Центральної Ради і Української Народної Республіки. Як повідомив заступник голови комісії з топоніміки міськвиконкому Г. Мокрицький, усі витрати, пов'язані із встановленням анотаційної дошки і заміною табличок з назвою вулиці, взяв на себе комерційний банк «Полісся». Пер... урочене до... який відзнач... ресня. Цього ... приїзд до н... Фещенка-Чо... Польщі та в...

Вол...
Житомир.

...ВОНА Й СМІЛА

...на яких зображено його символи — зламана стріла і легендарна дівчина Сміла, котра ціною власного життя відвернула монголо-татарську навалу від Тясмину.

Сміляни святкували разом з російською делегацією з міста Ржева Тверської області, давнього побратима притясминського міста. Гості приєдналися і до спускання на воду Тясмина 230-тонного земленасосного снаряду, який очищатиме русло ріки. Пляшка шампанського, розбита об борт гігантського судна, нагадала багатьом, що цієї події чекали протягом 20 років.

Три дні співало, танцювало, жартувало свято.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаси.

Презентації

У РИНОК РАЗОМ

Мабуть, це банально, але, знайомлячись з продукцією німецької фабрики зі Шверина, яку вона експонує у виставково-комерційному центрі київської фірми «Інтеркомплекс» (бульвар Лесі Українки, 34. Тел. 295-08-04), так і хочеться скрушно зітхнути: «Вміють же люди працювати...»

І справді, 130 найменувань різноманітних валіз, кофрів, сумок і сумочок і ще багато чого, що йому й назву дати нелегко, — усе, що може знадобитися мандрівникові в дорозі, привезли німецькі підприємці до столиці України.

— Ми влаштували виставку не задля цікавих з вулиці, — пояснює генеральний директор «Інтеркомплексу» Олександр Давидович. — Вона — для ділових людей, підприємців, які спроможні започаткувати й розвивати виробництво такої продукції у Києві. Нам це вдалося. З початку нового року ми, разом з партнерами із Шверина, випускатимемо на наших площах й на обладнанні та за технологіями німців значну кількість з представлених на виставці виробів. Знайшлися й постачальники чудових матеріалів для них — це кілька українських підприємств.

Розв'язано проблему й з кадрами: група робітників стажуватиметься у Шверині. А реалізовуватимемо продукцію за купони.

— На українському ринку ми бачимо для себе велику перспективу, — додає представник німецької фірми Хельмут Хомп. — Сподіваємося, що з часом започатковане нами спільне підприємство здатне буде експортувати свою [illegible] і ми в збитках [illegible].

Валентина [illegible]ИСАНСЬКА.

Фото Сергія [illegible]ОВАЛ[illegible]КА.

ПОТІСНИСЬ, ВАРЕНА КОВБАСА!

На наші одноманітні прилавки претендують угорські шинки, паштети, копчені ковбаси, словом м'ясопродукція відмінної якості і у ефектній упаковці, що готові порадувати око і... наші нерозбещені шлунки. Якщо українські представники торгівлі і підприємливі люди звернуть увагу на м'ясопродукцію Сексардського м'ясокомбінату (Угорщина), представлену у головному корпусі Республіканського центру виставок і ярмарків. У проведенні виставки прийняв безпосередню участь Київський інженерний центр.

Звертаюсь до представника Сексардського м'ясокомбінату, східноєвропейського менеджера АНДРАША ШЮМЕГІ: «Які надії пов'язуєте з Україною?»

— Насамперед, прагнемо налагодити і розвивати торговельні зв'язки з Україною, як з сусідою-державою. А потім через її посередництво вийти і на ринки інших держав СНД. Сподіваємося на підтримку місцевих підприємців і державних органів та й самі вболіваємо за те, щоб високоякісна продукція якомога скоріше з'явилася на українському ринку. Знаємо, що українцям розплачуватися валютою нелегко, тому не відмовимося і від сировини, і від готової продукції, інших бартерних варіантів.

У Києві нашу продукцію ми репрезентуємо вперше, а до цього у травні вона побувала в Ужгороді. І у Закарпатті вже з'явилися магазини з нашою м'ясною продукцією.

— Але перш ніж встановлювати якісь зв'язки, не завадило б дізнатися, чого сам партнер вартий, тобто яке місце на угорському ринку посідає Сексардський м'ясокомбінат?

— За своїм гігієнічним рівнем він визнаний усіма країнами Спільного ринку і США. 55 відсотків продукції реалізується на зарубіжних ринках.

У розпорядженні м'ясокомбінату — найсучасніше устаткування і технологічні лінії, що й привернуло увагу Київського інженерного центру. Створити у майбутньому свій супертехнологічний комплекс — мета генерального директора ВАЛЕНТИНА ЧЕТВЕРИКОВА.

— З угорцями працюємо давно, — зауважив він, — контакт встановили через фірму «Мінолта Австрія». І закупили два м'ясопереробні комплекси, але проблема, де їх розмістити. Сподіваємося на підтримку державних структур, але поки втішного мало.

Виста[illegible] продукці[illegible] [illegible]ексардського [illegible]комбіна[illegible] працюватиме у [illegible]еві ще [illegible] п'ятницю, а потім переїде до Одеси.

Людмила ГРАЧ.

ПРОЩАВАЙ, ПАРИЗЬКА КОМУНО!

Реалії

Рішенням виконкому міськради вулицю Паризької комуни перейменовано на вулицю Фещенка-Чопівського — нашого земляка, видатного вченого й державного діяча Центральної Ради і Української Народної Республіки. Як повідомив заступник голови комісії з топоніміки міськвиконкому Г. Мокрицький, усі витрати, пов'язані із встановленням анотаційної дошки і заміною табличок з назвою вулиці, взяв на себе комерційний банк «Полісся». Перейменування приурочене до Дня Житомира, який відзначатиметься 13 вересня. Цього ж дня очікується приїзд до нашого міста дочки Фещенка-Чопівського Ірини з Польщі та внука Юрія із США.

Володимир ЛИЗА.
Житомир.

Реклама

УЛЬТИМАТУМИ НІ ДО Ч...

Співголови Координаційного комітету женевської конференції з питань колишньої Югославії Сайрус Венс та Девід Оуен не висували ультиматуму лідерові боснійських сербів Радовану Караджичу. Таку заяву зробив на брифінгу, що відбувся, офіційний представник конференції Фред Екхард, котрий звернув увагу на «неточне» висвітлення деякими засобами масової інформації звернення співголів до сербської сторони з приводу передачі під контроль сил ООН важкої зброї.

За словами Екхарда, мова ультиматумів і санкцій «не відповідала б духові» переговорного процесу. Сербська сторона, підкреслив він, в односторонньому порядку в Лондоні зобов'язалася передати під контроль ООН важкі озброєння. Щодо звернення Венса й Оуена, то йшлося лише про уточнення поняття «важка зброя» і питання про відлік часу.

Офіційний представник звернув увагу на труднощі, пов'язані з виконанням таких зобов'язань за умов, коли регулярно обстрілюють усі сторони. «Мирний процес, — наголосив він, — вимагає політичної волі обох сторін». Необхідно просуватися вперед поступово, загроза застосування сили з боку світового співтовариства ні до чого б не привела.

Як вказав Екхард, контроль сил ООН над важкою зброєю не буде повним. «Голубі каски» можуть лише фіксувати, використовуються чи ні для обстрілів міст у заздалегідь визначених місцях гармати: міномети, танки, ракетні установки. Реєструватимуться і обстріли протилежної сторони. Потім ці дані будуть представлені учасникам переговорів.

Велике значення має як...

ДОБРІ ПЕРСПЕКТИВИ

Контакти

Делегація парламентаріїв України, депутатів Київської міськради, громадських діячів, яка взяла участь в україно-єврейському форумі, що відбувся в Єрусалимі з 1 по 6 вересня, відвідала кнесет. Там її прийняв голова ізраїльського парламенту професор Шевах Вайс.

Під час зустрічі обидві сторони обмінялися інформацією про роботу парламентів своїх країн і висловили впевненість у подальшій плідній співпраці.

Пан Вайс висловив надію, що в незалежній Україні утвердиться новий підхід до євреїв і що між Україною та Ізраїлем встановляться добрі відносини.

Відповідаючи на привітання, голова постійної Комісії у закордонних справах Верховної Ради Дмитро Павличко зазначив, що на відносини між молодою Українською державою та Ізраїлем матиме позитивний вплив і україно-єврейський форум, в якому брали участь десятки провідних громадських, політичних і культурних діячів обох країн.

Дмитро Павличко оголосив розпорядження Президента України Леоніда Кравчука про повернення єврейській релігійній громаді в Києві будинку, в якому раніше була синагога, а останнім часом — ляльковий театр.

Також досягнуто домовленості про створення міжпарламентської групи, яка має сприяти розвиткові україно-єврейських відносин.

Панові Вайсу передано запрошення відвідати Україну, яке він із задоволенням прийняв.

Тамара ПАХОЛОК.

Власкори повідомляють

Мінськ

НАГОРОДИ ОЛІМПІЙЦЯМ

На барселонській Олімпіаді команда Білорусі, як відомо, виборола 17 золотих, 4 срібних та 6 бронзових медалей, що дало змогу їй зайняти в підсумку дев'яте місце. І ось, через кілька тижнів, білоруська Рада Міністрів влаштувала прийом на честь олімпійців.

На ньому глава уряду В'ячеслав Кебич, як було й обіцяно, вручив переможцям Олімпіади грошові чеки: за перше місце — на 100 тисяч карбованців, за друге — на 70 тисяч, за третє — на 50 тисяч. А п'ятиразовому олімпійському чемпіону Віталію Щербо безкоштовно було передано ще й ключі від автомобіля іноземного виробництва. Адже напередодні з його квартири викрали 20 тисяч доларів, які він заробив на Олімпіаді.

Віктор ХОРОШКО.

Баку

РОСІЙСЬКІ ТОВАРИ — ЗА РОСІЙСЬКІ ГРОШІ

Кредит у п'ять мільярдів карбованців погодилася надати Азербайджану Росія.

Про це заявив державний радник з економічних питань В. Ахундов. За його словами, кошти призначені для закупівлі республіканськими промисловими підприємствами російських товарів і матеріалів виробничого призначення.

Ровшан АЛІЄВ.

Вільнюс

НАТО КОНСУЛЬТУЄ

Зустріч представників військових штабів Прибалтійських держав і НАТО проходить у Вільнюсі в Міністерстві охорони краю.

«Ці перші офіційні контакти військових мають консультаційний характер, — заявив журналістам начальник штабу МОК Литви Туткус. — Представники НАТО ознайомляться зі структурою військових сил Литви, дадуть свої рекомендації».

На зустрічі також будуть обговорені функції і структура штабів, відносини військових і політиків, можливості використання армії. Планується, що після цієї зустрічі в Литву прибудуть кілька груп експертів НАТО, які вже конкретно оцінять структуру і завдання військових сил Литви.

Микола СТАНОВИЧ.

ого, розбита
ького судна,
ом, що цієї
тягом 20 ро-

ло, танцюва-
вято.

ТАРЕНКО.

ОМ

започатко-
ниж порядку
ля себе вели-
— додає
ецької фірми
— Сподіває-
не підприєм-
е експортува-
і ми

АНСЬКА.

ото Сергія
КА.

АСА!

инку і США.
укції реалізу-
них ринках.
м'ясокомбі-
инше устатку-
чні лінії, що
у Київського
у. Створити
й супертех-
екс — мета
ктора ВАЛЕН-
ВА.

рацюємо дав-
и, — контакт
фірму «Мі-
закупили два
мплекси, але
розмістити.
підтримку
ур, але поки

ексард-
працю-
е до Одеси.

ила ГРАЧ.

О!

ування при-
Житомира,
ься 13 ве-
очікується
міста дочки
рія із США.
р ЛИЗА.

ти —

ата

4-73-74,
39.

УЛЬТИМАТУМИ НІ ДО ЧОГО

Співголови Координаційного комітету женевської конференції з питань колишньої Югославії Сайрус Венс та Девід Оуен не висували ультиматуму лідерові боснійських сербів Радовану Караджичу. Таку заяву зробив на брифінгу, що відбувся, офіційний представник конференції Фред Екхард, котрий звернув увагу на «неточне» висвітлення деякими засобами масової інформації звернення співголів до сербської сторони з приводу передачі під контроль сил ООН важкої зброї.

За словами Екхарда, мова ультиматумів і санкцій «не відповідала б духові» переговорного процесу. Сербська сторона, підкреслив він, в односторонньому порядку в Лондоні зобов'язалася передати під контроль ООН важкі озброєння. Щодо звернення Венса й Оуена, то йшлося лише про уточнення поняття «важка зброя» і питання про відлік часу.

Офіційний представник звернув увагу на труднощі, пов'язані з виконанням таких зобов'язань за умов, коли регулярно обстрілюють усі сторони. «Мирний процес, — наголосив він, — вимагає політичної волі обох сторін». Необхідно просуватися вперед поступово, загроза застосування сили з боку світового співтовариства ні до чого б не привела.

Як вказав Екхард, контроль сил ООН над важкою зброєю не буде повним. «Голубі каски» можуть лише фіксувати, використовуючи ті ні для обстрілів міст у заздалегідь визначених місцях гармати: міномети, танки, ракетні установки. Реєструватимуться і обстріли протилежної сторони. Потім ці дані будуть представлені учасникам переговорів.

Велике значення має якнайшвидше відновлення доставки гуманітарної допомоги повітряним мостом у Сараєво, закритого минулого четверга після катастрофи італійського літака, сказав Екхард. У зв'язку з настанням холодного сезону необхідно доставити в місто будівельні матеріали для обладнання теплих осель. Питання гарантії безпеки польотів стане предметом обговорення на засіданні робочої групи про заходи по відновленню довір'я та безпеки, що відкрилося сьогодні і на яке Венс та Оуен запросили представників усіх республік колишньої Югославії.

Екхард повідомив про намір співголів Координаційного комітету відвідати найближчим часом зону конфлікту.

Костянтин ПРИБИТКОВ.

Проблеми

ДОБРІ ПЕРСПЕКТИВИ

Контакти

Делегація парламентаріїв України, депутатів Київської міськради, громадських діячів, яка взяла участь в україно-єврейському форумі, що відбувся в Єрусалимі з 1 по 6 вересня, відвідала кнесет. Там її прийняв голова ізраїльського парламенту професор Шевах Вайс.

Під час зустрічі обидві сторони обмінялися інформацією про роботу парламентів своїх країн і висловили впевненість у подальшій плідній співпраці.

Пан Вайс висловив надію, що в незалежній Україні утвердиться новий підхід до євреїв і що між Україною та Ізраїлем встановляться добрі відносини.

Відповідаючи на привітання, голова постійної Комісії у закордонних справах Верховної Ради Дмитро Павличко зазначив, що на відносини між молодою Українською державою та Ізраїлем матиме позитивний вплив і україно-єврейський форум, в якому брали участь десятки провідних громадських, політичних і культурних діячів обох країн.

Дмитро Павличко оголосив розпорядження Президента України Леоніда Кравчука про повернення єврейській релігійній громаді в Києві будинку, в якому раніше була синагога, а останнім часом — ляльковий театр.

Також досягнуто домовленості про створення міжпарламентської групи, яка має сприяти розвиткові українсько-єврейських відносин.

Панові Вайсу передано запрошення відвідати Україну, яке він із задоволенням прийняв.

Тамара ПАХОЛОК.

Власкори повідомляють

Мінськ

НАГОРОДИ ОЛІМПІЙЦЯМ

На барселонській Олімпіаді команда Білорусі, як відомо, виборола 17 золотих, 4 срібних та 6 бронзових медалей, що дало змогу їй зайняти в підсумку дев'яте місце. І ось, через кілька тижнів, білоруська Рада Міністрів влаштувала прийом на честь олімпійців.

На ньому глава уряду В'ячеслав Кебич, як було й обіцяно, вручив переможцям Олімпіади грошові чеки: за перше місце — на 100 тисяч карбованців, за друге — на 70 тисяч, за третє — на 50 тисяч. А п'ятиразовому олімпійському чемпіону Віталію Щербо безкоштовно було передано ще й ключі від автомобіля іноземного виробництва. Адже напередодні з його квартири викрали 20 тисяч доларів, які він заробив на Олімпіаді.

Віктор ХОРОШКО.

Баку

РОСІЙСЬКІ ТОВАРИ — ЗА РОСІЙСЬКІ ГРОШІ

Кредит у п'ять мільярдів карбованців погодилася надати Азербайджану Росія.

Про це заявив державний радник з економічних питань В. Ахундов. За його словами, кошти призначені для закупівлі ресурсів у російських промисловців підприємствами російських товарів і матеріалів виробничого призначення.

Ровшан АЛІЄВ.

Вільнюс

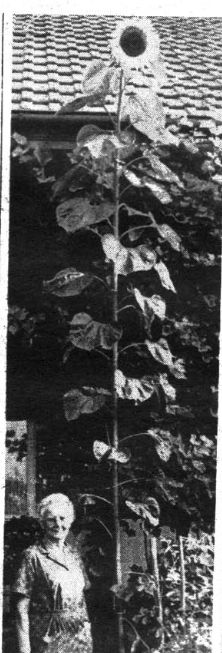
НАТО КОНСУЛЬТУЄ

Зустріч представників військових штабів Прибалтійських держав і НАТО проходить у Вільнюсі в Міністерстві охорони краю.

«Ці перші офіційні контакти військових мають консультаційний характер, — заявив журналістам начальник штабу МОК Литви Туткус. — Представники НАТО ознайомляться зі структурою військових сил Литви, дадуть свої рекомендації».

На зустрічі також будуть обговорені функції і структура штабів, відносини військових і політиків, можливості використання армії. Планується, що після цієї зустрічі в Литву прибудуть кілька груп експертів НАТО, які вже конкретно оцінять структуру і завдання військових сил Литви.

Микола СТАНОВИЧ.

ДОРОСТИ ДО СОНЦЯ

Що таке соняшник: квітка, сільськогосподарська культура, а можливо, дерево? Не поспішайте дивуватися такому питанню. Іноколи знайомі нам речі здатні неочікувано вразити.

На знімку: у Марії Штаб із швейцарського міста Керцерс досить поширене захоплення: вона охоче займається городництвом. У цій справі за кілька років жінка досягла справді високих результатів. Приміром, їй вдалося виростити із крихітного зерняти майже шестиметровий соняшник. Отут і виникає запитання: що ж воно таке — соняшник?

Фото ІТАР—ТАРС.

Експрес-інформація

НЕ ДО ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ

Два військовослужбовці французького контингенту сил ООН загинули у вівторок поблизу Сараєва. Їх було вбито під час супроводження колони автомашин з вантажем гуманітарної допомоги з Белграда. Поки що невідомо, з чийого боку було відкрито вогонь по конвою.

Загалом за п'ять місяців з початку розгортання миротворчих сил ООН у колишній Югославії тут загинуло 13 і поранено 284 військових з контингенту «голубих касок».

Представник ООН повідомив, що відновлення повітряних рейсів з гуманітарною допомогою до столиці Боснії найближчим часом малоймовірне. У Сараєві тривають запеклі бої. Тим часом у місті закінчуються запаси продовольства.

ЗВЕРТАТИ НЕ ЗБИРАЮТЬСЯ

Першу річницю незалежності святкував учора Таджикистан. На майдані Озоді відбулося святкове відкриття Всесвітнього форуму таджиків. По республіканському телебаченню виступив глава парламенту Іскандеров, який закликав своїх земляків до примирення і єдності.

Тим часом уряд і парламент Таджикистану опублікували звернення до всіх країн світу. У ньому говориться: «Республіка не зверне з шляху створення демократичної світської держави і дотримуватиметься статуту ООН, Хельсінкських документів та Паризької хартії».

ВРАХУВАТИ ПРАВА МЕНШОСТЕЙ

Переговори з питань двосторонніх відносин відбулися учора в Будапешті між Прем'єр-міністрами Словаччини й Угорщини Мечіяром і Анталлом. Зокрема, обговорено статус 600 тисяч угорців, які проживають на території Словаччини. Ця проблема виникла у зв'язку з набуттям республікою незалежності. Напередодні деякі лідери угорської громади в Словаччині заявляли, що прийнята словацька Конституція не надає їм прав, належних національним меншостям.

ВИРІШЕНО, АЛЕ НЕ ВСЕ...

Виведення російських військ з Литви завершиться до серпня 1993 року. Про це стало відомо після переговорів між главою литовського парламенту Ландсбергісом і російським Президентом Єльциним. Угоду, яка визначає графік виведення армії Росії, підписали міністри оборони двох країн. Однак очікуваного підписання міждержавного договору Литвою і Росією не відбулося. Прес-секретар російського Президента Костіков заявив, що документи підготовлені не повністю і треба уточнити деякі деталі. Наступна зустріч Ландсбергіса й Єльцина відбудеться на початку жовтня.

НАПАДНИКАМ ПО ЗАСЛУЗІ

Про намір порушити кримінальну справу проти семи учасників нападу на гуртожиток для іноземців заявив прокурор східнонімецького міста Галле Клаус Хайне. За його словами, нападники, які вчинили пожежу будівлі, усвідомлювали ймовірність загибелі людей. Під час інциденту вісім робітників-в'єтнамців дістали поранення, а п'ятнадцятеро евакуйовано.

ГОТУЮТЬ НАСТУП

Тривають бої у Нагірному Карабасі. Із штабу сил вірменської самооборони повідомили, що армія Азербайджану готує великомасштабний наступ.

Азербайджанські літаки знову бомбили Степанакерт. Загинуло троє жителів міста і понад 10 поранено.

СПІВРОБІТНИЦТВО НА КОСМІЧНУ ВИСОТУ

Закінчення «холодної війни» сприяло радикальному розширенню міжнародного співробітництва у космічній галузі, незважаючи на економічні проблеми глобального характеру. Про це заявив на Всесвітньому космічному конгресі, що проходить у Вашингтоні, помічник Президента США і директор Ради з розробки науково-технічної політики Бромлі. На форумі зазначалося, що особливо цінним прикладом нових відносин є космічне партнерство двох старих суперників — Сполучених Штатів і Росії і що ведуться двосторонні переговори про спільні польоти в космос, зокрема про підготовку експедиції на Марс.

ШУКАЮТЬ «ТРЕТЮ СИЛУ»

Напруженою залишається ситуація в Абхазії. Протягом минулих двох днів у Гагрі тривали бої між загонами добровольців із Чечні й Адигеї та грузинськими гвардійцями. Під час сутички четверо бійців урядових військ загинули і понад двадцять поранено. Про втрати абхазької сторони не повідомляється. Командуючий грузинськими формуваннями в Сухумі полковник Каркарашвілі заявив, що становище в регіоні не поліпшується, бо «посланці з Північного Кавказу продовжують тероризувати місцеве населення й нападати на урядові сили».

ВІЙСЬКОВІ ЧИНЯТЬ БЕЗЗАКОННЯ

Урядові війська Уганди регулярно вбивають мирне населення й арештованих у тюрмах. Такі репресії набули масового характеру з того часу, як до влади у 1986 році прийшов Президент Мусевені. Про це повідомила правозахисна організація «Міжнародна амністія». Згідно з відомостями, які має ця організація, за останні шість років у країні вбито сотні чоловік.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Урожай-92

НАШ ПАРОВОЗ ВПЕРЕД ЛЕТИТЬ...

Колгосп «Шлях Леніна» завжди славився високими врожаями овочів та фруктів, але постійно потерпав від монополіста-переробника. І ось торік господарство запустило власний консервний завод потужністю 500 тисяч умовних банок. Стоїть він прямо в саду, дає екологічно чисту продукцію, а тому має замовлення наперед.

— Не було обладнання для отримання пару, — розповідає начальник переробного комплексу Валерій Джепаров, — і наш голова Костянтин Яцик, відомий у районі нетрадиційними методами роботи, привіз... списаний паровоз. Другий сезон він справно служить. А завдяки заводу ми звели втрати сільгосппродукції до нуля. Випускаємо компоти, джеми, томатний сік, повидло, консервуємо помідори, огірки, перець. І все це просто з грядки: сьогодні зібрали — сьогодні переробили.

Уже протягом першого року завод не тільки окупив себе, а й дав колгоспові два мільйони карбованців прибутку. Нині заповнюються холодильники свіжовиготовленими виробами, буде мільйон банок консервів. Та тільки торгівля не поспішає брати вітамінну продукцію. Хоча замовлень, особливо з-поза меж України, вдосталь.

А підприємливі колгоспники тим часом вишукують можливість для налагодження випуску фруктових соків та томатної пасти. Якість же всього, що виходить з конвеєра, — на кілька порядків вища за продукцію державних консервних підприємств-монополістів. Бо в Семенівці консервують по-домашньому.

Олександр МИХАЙЛЮТА,
власний кореспондент «Голосу України».
Мелітопольський район Запорізької області.

Проблема потребує вирішення

ПАПІР — ТОВАР НЕ ОСТАННІЙ

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЦЕЛЮЛОЗНО-ПАПЕРОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Незадовільний стан забезпеченості народного господарства України картонно-паперовою продукцією потребує вжиття невідкладних заходів щодо розвитку целюлозно-паперової галузі республіки.

СПОЖИВАННЯ паперу і картону на рівні лише 20,0 кг/чол., з яких тільки 55 відсотків забезпечуються за рахунок власного виробництва, особливо негативно позначається на роботі підприємств харчової і поліграфічної промисловості. Потреби народного господарства в таких видах паперу, як газетний, етикетковий, офсетний, мішковий, пергамент, задовольняються за рахунок їх ввезення з інших країн СНД. Робота паперових підприємств України цілком залежить від поставок целюлози і деревини з Росії. При цьому слід зазначити, що рівень використання деревини в целюлозно-паперовій промисловості України найнижчий у світі і становить лише 1,7 відсотка загального обсягу

споживання деревини, тоді як у розвинутих країнах — від 25 до 60 відсотків.

За дорученням уряду України корпорація «Укрпапірвторпром» розробляє Комплексну програму розвитку, якою передбачаються будівництво нових і реконструкція діючих галузевих підприємств.

Планується спорудження в 1993—1996 роках целюлозно-паперового комбінату потужністю 160 тисяч тонн целюлози та 200 тисяч тонн друкарського і газетного паперу на рік. Введення в дію цього комбінату дозволить покращити стан справ із забезпеченням республіканських паперових підприємств вибіленою целюлозою, а виробництво друкарського і газетного паперу буде гарантом утвердження політичної незалежності України від інших країн. Нині вже розроблено техніко-економічне обгрунтування будівництва комбінату, ведуться роботи по визначенню місця розташування, здійснюються переговори з інофірмами щодо поставок технологічного обладнання.

Зазначеною програмою планується будівництво в республіці заводу з випуску паперу для гофрування потужністю 80 тисяч тонн на рік на базі використання соломи. Це дозволить значно зменшити ввезення цієї продукції з Росії і забезпечити сталу роботу підприємств-виробників картонної транспортної тари.

Наявність в Україні вільних ресурсів соломи дозволяє також вирішити питання будівництва целюлозного заводу потужністю 45 тисяч тонн на рік вибіленої товарної целюлози з однорічних рослин, яке передбачається розпочати з 1994 року. Крім того, планується спорудити целюлозно-тарний комбінат потужністю 70 тисяч тонн товарної небіленої целюлози, 300 мільйонів штук паперових мішків та 148 мільйонів квадратних метрів гофроящиків, який повністю задовольнить потребу республіканських споживачів цієї продукції.

З метою нарощування власного виробництва целюлози і вирішення при цьому екологічних проблем з 1993 року розпочинається реконструкція Херсонського ЦПК із залученням кредитів німецьких та австрійських банків. Необхідні матеріали для оформлення державної гарантії перебувають на розгляді валютно-кредитної Ради при Кабінеті міністрів України. Аналогічну реконструкцію планується здійснити в 1994—1997 роках на Ізмаїльському ЦКК.

Враховуючи необхідність забезпечення підприємств харчової промисловості України таропакувальними видами паперу, корпорація «Укрпапірвторпром» здійснює першочергові заходи з організації на діючих потужностях виробництва етикеткового, пачкового, ламінованого паперів, подпергаменту. За рахунок освоєння проектних потужностей Рубежанського картонного комбінату, створеного Міністерством державних ресурсів України, а також розширення тарного виробництва Жидачівського ЦПК буде збільшено випуск картонної транспортної тари. Опрацьовується питання закупівлі імпортного устаткування з виробництва пергаменту, вкрай необхідного підприємствам агропромислового комплексу. Розпочато роботу по створенню в республіці потужностей з виробництва цінних видів паперів.

З метою прискорення розвитку целюлозно-паперових підприємств в умовах переходу до ринкових відносин фахівці галузі встановили ділові відносини з провідними фірмами Канади, США, Німеччини. В порядку подання Україні міжнародної інтелектуальної допомоги досягнуто домовленості про фінансування урядом Італії розробки концепцій технічного переозброєння целюлозно-паперової промисловості республіки із залученням місцевих сировинних ресурсів та вирішенням екологічних проблем.

Реалізація зазначених заходів дозволить значно поліпшити стан цієї важливої для України галузі народного господарства, а отже, і забезпеченість у картонно-паперовій продукції підприємств агропромислового комплексу та поліграфічної промисловості. Але здійснення програми повинно мати розуміння і конкретну підтримку з боку керівних органів республіки, насамперед щодо забезпечення пріоритетного отримання кредитів іноземних банків для здійснення запланованих заходів, а також раціонального розподілу ресурсів деревини між споживачами і створення лісових насаджень цільового призначення.

Анатолій МІНЧЕНКО,
міністр державних ресурсів України.

ЯК СТАТИ МІЛЬЙОНЕРОМ?

Йосип Фовріш стати мільйонером не мріяв. Але бізнесова жилка в нього виявилась давно. Одним з перших в області створив у селі швейний кооператив. Пильно стежив за кон'юнктурою ринку, старався завше, хоча б на крок, випереджати конкурентів. Плани молодого підприємця росли. Щоб був стабільний попит на продукцію упродовж цілого року, необхідно випускати її хоча б кількох видів, зробив висновок Йосип. Але для урізноманітнення виробництва потрібні насамперед приміщення. Де ж їх узяти?

ДОПОМІГ випадок. Місцевий колгосп розділився на два окремі господарства. І для обох зайвим «навантаженням» був тваринницький комплекс, побудований п'five років тому за всіма правилами гігантоманії. Необжиті приміщення поступово занепадали, для їх облаштування потрібні були солідні кошти. Так і стояли собі сиротою. Фовріш вирішив приміщення викупити.

Запросили за комплекс 2 мільйони 100 тисяч карбованців. Зіскріб наявну готівку, взяв кредити і вніс перший пай. Всього 100 тисяч. Для початку відремонтував одну з будівель, в якій на базі колишнього кооперативу відкрив швейний цех. Спеціалізувались на пошитті ватних ковдр, що користувалися підвищеним попитом.

Паралельно шили традиційні речі: сорочки, дитячий одяг, куртки. Але й тут спершу вивчали попит, експериментували з дизайном й тільки тоді бралися до серійного виробництва. Прибутки вкладав у вдосконалення технологічного циклу, реконструкцію решти приміщень.

А доводилось починати з нуля. Продавши комплекс, соціалістичні господарники потягли з нього все, що тільки можна було: від електропроводки до гайок на котельні. Зрозумівши, що без сторонньої допомоги становлення може розтягнутись на довгі роки, Йосип виношує намір створити на базі все того ж швейного цеху спільне українсько-угорське підприємство. Назвали його «Елегант». Партнери з будапештської фірми «Ангро» в'яжуть у себе заготівки на чоловічі светри, а мале приватне підприємство «Прогрес» доводить справу до кінця.

Контакти з угорцями дозволили закарпатському бізнесмену відкрити пилораму, столярний цех. Правда, тут поки що виготовляють лише окремі деталі до меблів. Проте в найближчих планах і випуск сучасних наборів.

Згадав Йосип також, що свого часу в місцевому колгоспі виробляли непогану плитку для підлоги. Пішов по селу, знайшов колишніх майстрів, необхідні форми, власноруч виготовили верстати — і до споживачів пішли перші 500 квадратних метрів оригінальної за візерунком плитки, яку ніде поки що не випускають.

А нещодавно став до ладу цех по виробництву фарби. Розраховують виробляти її по 100 тонн щомісяця. Вже мають і надійних замовників.

— Яким же чином встигаєте своєчасно забезпечити таке багатопрофільне виробництво всім необхідним?

— 80 відсотків сировини та матеріалів одержуємо через посередників. Бо ж самому їздити за ними не вистачило б часу. Та й хабарів давати не треба. Звичайно, там, де вимагає ситуація, домовляюсь особисто.

На 200 працюючих у Фовріша не набереться й десяти так званих управлінців. Дисципліну та якість прагне підтримувати насамперед економічними методами. Оволодів роботою на більшості верстатів, тому знає, як, скільки можна виготовити на кожному. Той, хто випустив браковану продукцію, змушений сам її і викупити.

— Найважче сьогодні переломити так звану соціалістичну психологію. Навчені колгоспним ладом працювати абияк, тягнути все додому, окремі «новобранці» спробували застосувати цей принцип і в мене. Якщо подібне повторилося після двох попереджень, прощаємося.

Проте бажаючих працювати у Фовріша чимало. З відкриттям нових цехів він вже навіть може дозволити собі відбирати людей на конкурсній основі.

— І як сприймають це у навколишніх селах?

— Цілком природно. Люди в нас ще пам'ятають «дорадянські» роки, коли приватна власність існувала повсюдно. І порядку тоді у всьому було набагато більше. Мабуть, чогось подібного чекають і тепер. Вони розуміють, що з добробутом Фовріша зростатиме і їхнє благополуччя. Вже відкрили для селян свій фірмовий магазин, де торгуємо не лише власною продукцією, а й іншими товарами підвищеного попиту. Зводимо в селі й торговий дім.

Треба сказати, що Йосип та його сім'я (до речі, дружина Юдіта якнайактивніше допомагає чоловіку в комерційних справах) широко займаються благодійною діяльністю: періодично підтримують матеріально місцеві дитсадок, школу, церкву.

Особисто Фовріші за цей період не збагатились. Бо, як уже зазначив, усе вкладали в дальше розширення виробництва. Не клали до кишені й відсотки від прибутку: що нагромаджувалось — все йшло на погашення боргу.

— А ще ж на реконструкцію чекають п'ять приміщень, — показує рукою господар. — Щодо них маємо серйозні наміри. Приміром, почали переговори з китайськими бізнесменами про збирання тут з їхніх запчастин маленьких тракторів. Водночас готові розглянути й інші проекти.

Микола ГОРВАТ,
власний кореспондент «Голосу України».
Закарпатська область.

Долі людські

СЕМЕН, УСІМ СЕМЕНАМ — СЕМЕН

Чоловік, який уважно стежить за табло цукрової біржі і на кого терпляче очікує біля входу білий «Мерседес» із охоронцем на задньому сидінні, — це не Семен. Це — старший син Семена...

Невідомий, що переміг у запеклій аукціонній суперечці за картину відомого голландського живописця у Санкт-Петербурзі — це не Семен. Це — молодший син Семена...

Пасажир авіалайнера міжнародних сполучень, який летить на стажування з менеджменту до Чикаго з важким діамантом на пальці — це також не Семен. Це кум Семена...

У Семена є ще дочка, яка, може, сидить зараз на муряві Єлисейських полів у Парижі, схрестивши, за звичкою, ноги на південний кшталт та попихкуючи дорогою цигаркою. І дружина, яка відпочиває, напевно, за сімейною традицією, у Сочі.

Семен — мільйонер старої формації, консервативний, шанує традиції і, на перший погляд, відійшов від справ. Його господарство — це нерухомість у вигляді просторих маєтків та чималих сільськогосподарських угідь, записана на родичів і підставних осіб тісного кола «ділових партнерів».

Семен змолоду багато працював фізично. У якомусь крематорії на Півночі він понад три роки займався підрізанням сухожиль у мертвеців. Попутно став своєю людиною на золотих копальнях, розташованих поруч, промишляв хутром, наркотичним зіллям... Цей період свого життя Семен воліє не згадувати. Свою біографію він полюбляє переказувати з моменту, коли взявся вести бухгалтерію одного із звірогосподарств, а згодом і очолив його. На велику землю (в Україну) він прибув з твердим наміром робити великий бізнес, коли йому ще не виповнилося тридцяти двох. Чи багато ми втратили від цього, можна тільки здогадуватися, але що Україна завдяки Семенові одержала невичерпний канал контрабандного хутра і золота — це як пити дати. Як повернуло на сорок, Семен ледь не потрапив за грати разом із групою «цеховиків», проте вдалося відкупитися за 300 тисяч карбованців. Це примусило діяти обачніше, і Семен «з головою» поринув вивчати антикварно-художній бізнес. Рік йому знадобився для того, щоб усунути білі плями у своїх знаннях історії і мистецтва, вивчити кон'юнктуру ринку і конкурентів із злочинного світу Росії та Прибалтики. Півроку — на встановлення міцних зв'язків із зарубіжними партнерами. Вже незабаром громадяни, що їхали з батьківщини на закордонне місцепроживання, везли ікони, живопис, антикваріат, придбаний у Семена. А ще рік тому Семен став співвласником однієї з антикварних крамничок Нью-Йорка, що пропагував кращі зразки народної творчості України та Росії.

Семен поважливо відгукується про своїх «партнерів по бізнесу». На його думку, злочинний світ непереможний, бо побутує думка, що він «дурний і сірий», а це аж ніяк не відповідає дійсності.

Семен збудував за свої гроші церковку, де зрідка замолює свої гріхи. За нього працюють діти, куми, а незабаром працюватимуть онуки. Він — лірик.

— Ще б трохи попрацював, — каже Семен. — Але хочу встановити факс на якомусь млинку. Зробити це — тьху! Але почнеться патякання.

Сергій ВУСАТИЙ.

БАБА ВІРА ВІРИ НЕ ВТРАЧАЄ

Сімдесятирічна, тонка, як стеаринова свічечка, у біленькій хусточці і з прив'язаними до шиї окулярами, під якими тільки одне, як суцільна сльоза, око (друге вибите) — це тільки поверховий начерк баби Віри, що схилилась над чиєюсь могилкою з лійкою води під спекотним серпневим сонцем...

Бабу Віру добре знають у Почаївському, Покровському та інших монастирях Києва, де вона знаходить чим заморити черв'ячка і тимчасовий притулок. А ще — на Лісовому цвинтарі Києва: вона бере «підряди» на поливання могилок, старцює між людей, перебивається з хліба на воду. У старців місцевого значення баба Віра зажила слави пришелепкуватої благочестивої: «з могили квітки не вкраде, горе горілкою не заллє». Справді, чудна вона для продавців квітів з пухкими щоками, для бомжів, які узимку не цураються навіть ночувати в розташованому поряд з цвинтарем колодязі теплотраси. Кажуть, баба голову схиляє тільки за тим, щоб порати якусь могилку. А живе, як правило, між людей. Жаліють бабу: два роки — якась учителька з проспекту Космонавтів тримала, рік — хтось із Русанівки, а зараз — на Алішера Навої, поблизу місця старцювання.

Про життя вона небалакуча, бо життям своє перебування на Землі не називає. Родом з Хоролу. Як згадає прокурора-батька, починає задихатися — бив нещадно, тікала з хати світ за очі. А перші повоєнні роки видались голодні. За 12 кілограмів солі, які поцупила з баржі у Кременчуцькому річпорту, упекли на сім років відбувати покарання на Колимі. Колима і зламала бабу Віру остаточно. Тут покохала, тут поховала свого нареченого, тут народила дочку і саме тут її рідна кровиночка, п'яти років від народження, зірвалася з пасажирами маленького автобуса у провалля рудника. Звідси споряджалася на пошуки щастя у цілинні землі Казахстану, де її обібрали до нитки — паспорт, свідоцтво про смерть чоловіка, нехитрі жіночі пожитки, навіть білизну. Вона й зараз пам'ятає, як поливала сльозами полинову землю Буректайського зернорадгоспу Кустанайської області, де разом з її набутим на Колимі скарбом у неї поцупили молодість... Її колись називали Вірунчиком. У Ризі, де вона працювала наймичкою. У Харкові, де вона мешкала в інтернаті для самітних і, як завжди, привернула до себе особливу увагу. Неабияка справа мазати стелю, якщо за неї береться людина, якій за шістдесят. І вона не втрималась на драбині — тому й відмовляє сьогодні нога, через те й захищає окулярами те місце, де має бути око...

Тепер вона баба Віра. Я спитав у неї, поклавши сто купонів: «Бабо Віро, як ся маєте?» і почув її напрочуд впевнений голос: «Милістю Божою і ласкою людей!»

Сергій ВЛАД.

Київ.

Реклама

НЕЛЕГКІ КРОКИ НА ОЛІМП

28 спортсменів України з 80, які виступали на Олімпійських іграх у Барселоні, вибороли 40 медалей в 12 видах спорту: 17 золотих, 14 срібних, 9 бронзових (особистих відповідно — 4, 12, 4).

— Враховуючи незвичну політичну й економічну ситуацію, українські атлети в цілому гідно представляли свою молоду державу на всесвітньому спортивному форумі, — говорить перший віце-президент НОК України пан Володимир КУЛИК...

— Розкажіть, будь ласка, про ту атмосферу, яка передувала Олімпіаді в Барселоні.

— Підготовка і виступ на ній українських спортсменів різко відрізнялися від попередніх Ігор. Раніше команди колишнього СРСР готувалися за планом, визначеним центром, перебували під його жорстким контролем. Для цього держава виділяла величезні кошти. Коли ж усе це розвалилося, то нам довелося самотужки вирішувати багато проблем. Насамперед слід було подбати про визнання України як самостійної спортивної держави. Багато зусиль доклали до створення НОК, який зорганізувався в грудні 1990 року. А ось тимчасове членство в МОК він дістав лише в березні нинішнього. І щоб це сталося, багато попрацювало Міністерство України у справах молоді і спорту, Верховна Рада нашої держави. Президент України Леонід Кравчук зробив особливий внесок у цю справу. Він мав телефонну розмову з Президентом МОК Хуаном Антоніо Самаранчем під час зимової Олімпіади в Альбервілі, запросив його відвідати Україну. І така зустріч президентів у Києві згодом відбулася.

Звичайно, ми мріяли виступати в Барселоні самостійною командою, вели боротьбу за це до останнього моменту. Але величезна машина Олімпіади почала рух ще до революційних подій серпня минулого року в нас. І вносити корективи щодо кількості учасників вже було неможливо. Тому нам довелося зголоситися виступати в об'єднаній команді, прийнявши фактично ультиматум МОК. Але був і позитивний момент: ми використовували національну символіку, а в індивідуальних видах на честь перемог українських атлетів лунав державний гімн і піднімався синьо-жовтий прапор. То були перші реальні кроки до справжньої незалежності.

— Добре, це справи, хоч і хвилюючі, але — вчорашні. Які проблеми має сьогодні український спорт, які його плани й перспективи?

— Одна з найголовніших проблем: як не тільки зберегти наш високий спортивний потенціал, а й як примножити його. Для цього потрібна солідна підтримка держави. Сьогодні, на жаль, з вуст окремих великих керівників можна почути таке. Мовляв, спершу необхідно навести порядок в економіці, а потім уже й про культуру, зокрема фізичну, говорити. Таке твердження, як на мене, хибне, навіть небезпечне. Звичайно, ми не збираємося сісти на шию державі. И самі зароблятимемо: за рахунок реклами, лотереї «Олімп», продажу символіки тощо. Перших років два буде не солодко.

Поділюся й такою, як на мене, дуже важливою думкою. Нас повинно неабияк хвилювати питання патріотичного виховання спортсменів. Для кожного з них виступ у складі національної збірної має бути і великою честю, і стимулом. Тільки національно свідомі і патріотично настроєні атлети здатні добиватися великих перемог.

Через два роки ми виступатимемо самостійною командою на зимових Олімпійських іграх у Норвегії. Але на широку міжнародну дорогу спортивна Україна виступає вже сьогодні. Це роблять футболісти, гандболісти, шахісти, шашкісти, легкоатлети, борці, баскетболісти. Наступного року наші посланці вирушать до Нідерландів на Всесвітні молодіжні Олімпійські ігри.

І останнє. Ми не прагнемо до ізоляції, до вакууму. Тому встановлюватимемо двоі багатосторонні зв'язки з багатьма країнами. Висловили бажання підтримувати з нами творчі контакти Канада, США, Японія, Польща, Угорщина, Білорусь, Казахстан, Молдова. Усіх і не перелічиш. Щодня НОК України отримує величезну пошту. Зворотні адреси — з усіх куточків планети. Це означає, що спортивну Україну знають і поважають. А це найприємніше...

Бесіду провів Віктор БРАНИЦЬКИЙ, спортивний оглядач «Голосу України».

Футбол

У ДРУГІЙ ЛІЗІ

зіграно матчі третього туру: СКА (Київ) — «Дніпро» (Черкаси) — 2:7, «Меліоратор» (Каховка) — «Азовець» (Маріуполь) — 3:2, «Титан» (Армянськ) — «Дружба» (Осипенко) — 1:0, «Кристал» (Херсон) — «Шахтар-2» (Донецьк) — 1:0, «Чайка» (Севастополь) — «Явір» (Краснопілля) — 2:1, «Вагонобудівник» (Стаханов) — «Зірка» (Кіровоград) — 1:3, «Бажановець» (Макіївка) — «Чорноморець-2» (Одеса) — 4:3, «Хімік» (Житомир) — «Галичина» (Дрогобич) — 2:1, «Газовик» (Комарно) — «Дністер» (Заліщики) — 0:0.

Наступний тур гратиметься 11 вересня.

* * *

Лічені дні залишилися до футбольного свята на Республіканському стадіоні в Києві. 13 вересня о 16.00 почнеться незвичний матч між командами «Пресинг» (журналісти) і «Арт-обстріл» (зірки естради і кіно України). Спонсори журналістів фірма «Маріам» і АТ «Омета-інстер», митців — фірма «Довіра». Все буде безплатно: вхід на стадіон, морозиво для дітей, пиво для дорослих, пакунки з подарунками для жінок і багато інших приємних сюрпризів.

У НАЦІОНАЛЬНОМУ БАНКУ

НАЦІОНАЛЬНИМ БАНКОМ УКРАЇНИ 10 ВЕРЕСНЯ 1992 РОКУ ВСТАНОВЛЮЄТЬСЯ КУРС КАРБОВАНЦЯ І КУПОНА ДО ІНОЗЕМНИХ ВАЛЮТ

1 австралійський долар	148-40
1 австрійський шилінг	21-15
1 англійський фунт стерлінгів	414-51
10 бельгійських франків	71-89
1 німецька марка	148-24
1 голландський гульден	131-54
1 датська крона	38-35
100 італійських лір	19-43
1 канадський долар	173-11
1 норвезька крона	37-49
1 долар США	207-90
1 фінська марка	53-81
1 французький франк	43-58
1 шведська крона	40-58
1 швейцарський франк	166-59
10 японських ієн	16-87
1 екю	300-44
10 іспанських песет	22-83
10 грецьких драхм	11-91
1 ірландський фунт	391-27
1 ісландська крона	3-96
1 кувейтський динар	718-63
10 ліванських фунтів	0-76
10 португальських ескудо	16-97
1 сингапурський долар	130-34
10 турецьких лір	0-29
1 естонська крона	18-53
1 долар США по розрахунках із Індією в 1992 році	207-90

Валютний коефіцієнт купону до карбованця при здійсненні неторговельних операцій складає 1,0.

ГОЛОВНЕ ВАЛЮТНО-ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ.

На чорному ринку

КУПОН РУБЛЮ: МИ ІЩЕ ПОБОРЕМОСЬ

Ціна скупки долара США на чорному ринку Києва сягнула останніми днями 345 купонів, продажу — 355 [рубльова ціна відповідно 235 і 245 за одиницю].

Липень і перший тиждень вересня принесли на валютний фронт чимало змін: вільно конвертовані гроші подорожчали мало не вдвічі, попит на ВКВ набагато перевищує пропозицію, відносно стабілізувався курс купона до рубля (протягом двох місяців він становить 1,4 до 1).

Вагомий внесок в активізацію життя чорного валютного ринку України, а головним чином Києва, внесли перший Всесвітній форум українців та святкування річниці незалежності нашої держави. На думку експертів-тіньовиків, кожний з більш як тисячі наших земляків з діаспори, що приїхали на свято, обміняв «на руках» до двох тисяч доларів США (звичайно, в перерахунку: англійський фунт стерлінгів, французький франк, німецька марка, канадський та австралійський долар тощо на долар США).

На валютних точках міста вперше з'явилися значні суми вільно конвертованих валют, яких раніше практично не було (тих же франків і фунтів), причому за один день (скажімо, в суботу 30 серпня) цих ВКВ було продано більше, ніж за весь рік до цього.

На ціну американського долара таке різке збільшення пропозиції не вплинуло: завдяки комівояжерам з Москви та Прибалтійських держав, що приїхали в ці дні в Україну за валютою, попит на неї був вищий. Згаданої вже суботи зафіксовано і своєрідний рекорд однієї з валютних точок Києва (танцювальний зал у парку Перемоги): один з російських гостей купив 15 тисяч доларів по 230 рублів за одиницю.

Щодо прогнозів на майбутнє, ніхто нічого впевнено сказати не може: зростання ВКВ в першу чергу залежатиме від збільшення ціни на пальне, інші фактори значного впливу не матимуть.

Андрій БОЄЧКО, спеціальний кореспондент економічного відділу «Голосу України».

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присвоєння почесних звань України працівникам фізичної культури і спорту

За визначний особистий вклад у розвиток спорту в Україні, підготовку спортсменів високого класу присвоїти почесні звання:

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ УКРАЇНИ»

Барбіну Леоніду Миколайовичу — директору училища олімпійського резерву, м. Херсон

Безсмертному Валерію Павловичу — заступнику начальника Головного управління спорту Міністерства України у справах молоді і спорту

Данилову Анатолію Вікторовичу — заступнику голови Луганської обласної ради «Динамо»

Жулію Миколі Івановичу — заступнику голови комітету по фізичній культурі і спорту Луганської обласної державної адміністрації

Літинській Марті Іванівні — спортсмену-інструктору збірної команди України з шахів, м. Львів

Неманіхіній Валентині Іванівні — провідному спеціалісту комітету по фізичній культурі і спорту Київської міської державної адміністрації

Поліщуку Дмитру Арсентійовичу — завідуючому проблемною науково-дослідною лабораторією високих тренувальних навантажень Київського державного інституту фізичної культури

Похилю Василю Никифоровичу — начальнику відділу гімнастики та спортивних єдиноборств Міністерства України у справах молоді і спорту

Пустовойтову Леоніду Андріановичу — заступнику Міністра України у справах молоді і спорту

Тихонову Юрію Костянтиновичу — директору спеціалізованої дитячо-юнацької школи олімпійського резерву з спортивної гімнастики спортклубу Збройних Сил України, м. Одеса

Турищевій Людмилі Іванівні — президенту федерації гімнастики України, Київ

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ»

Запорожанову Вадиму Олександровичу — проректору по науковій роботі Київського державного інституту фізичної культури, доктору педагогічних наук, професору

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ЛІКАР УКРАЇНИ»

Лисенко Аллі Іллівні — тренеру-лікарю збірної команди України з легкої атлетики, м. Київ

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ЖУРНАЛІСТ УКРАЇНИ»

Шарпанському Юхиму Абрамовичу — коментатору Телерадіокомпанії України, м. Київ

Щербачову Валентину Васильовичу — коментатору Телерадіокомпанії України, м. Київ

Президент України Л. КРАВЧУК.

м. Київ
9 вересня 1992 року

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДКОЛЕГІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, оглядач, завідуючий відділом культури; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-44.

⊙ Рукописів не повертаємо.

⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.

Загальний тираж 448.154

Комбінат друку видавництва «Преса України».

252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Зам. 0311172.

1 2 3 4 5 6 7 8 9